

Митрополит Јоаникије: Св. Григорије Палама је био непобједив јер је свјетлост његовога ума била од Бога

Његово високопреосвештенство Архиепископ цетињски Митрополит црногорско-приморски г. Јоаникије служио је данас, 16. марта 2025. љета Господњег, у другу недјељу Часног поста – Пачисту, посвећену Светом Григорију Палами, Свету архијерејску литургију у Цетињском манастиру, уз саслужење свештенства и свештенмонаштва Митрополије, у молитвеном присуству благочестивог народа.

Прије Светог причешћа, Високопреосвећени Митрополит Јоаникије се обратио вјерном народу, подсјетивши их да је овај Часни пост прије Васкрсења Христовог образац поста уопште у Цркви Божијој, као и да се наш православни пост по много чему разликује од постова у другим религијама.

„Као што каже Свети пророк Исаија, ми се у току Часнога поста трудимо да развежемо свезе гријеха, да се ослободимо. Постимо Часни и свијетли пост који препорађа душу и приближава је Богу, душа људска се чисти кроз подвиг Часнога поста. Тијело се ослобађа од сувише велике везаности за јело и пиће и за остале земаљске ствари и видимо да човјеку као боголиком бићу

не треба много, нарочито му не треба много да би био срећан.“

Архиепископ цетињски је нагласио да ми овај Часни пост држимо не само зато што је то обичај, чак ни само зато што се угледамо на Христа који је постио 40 дана и 40 ноћи, што су постили Свети апостоли, иако је веома важно што имамо тај образац и шта доживљавамо да је Господ тако освештао и благословио овај подвиг и да је Он са нама у току овога подвига поста, већ пост држимо зато што нам је потребан, тјелесни да се наше тијело ослободи од лоших навика што се тиче јела и пића и осталог, а духовни да чистимо своје душе од мржње, пакости, злобе, свађа, злопамћења и осталог:

„Просто се чисти човјек, и духовно и тјелесно, и када се очисти заблиста она првоздана, прволика боголикост у њему, пројави се икона Божја, зато смо и прослављали прошлу недељу као празник икона. Наравно, имамо и веома важне историјске разлоге за ту прославу, као што имамо и за данашњу прославу. Наиме, данас је ова недјеља празник свјетлости, празник Св. оца нашега Григорија Паламе из 14. вијека, савременика нашега цара Душана, који је одбранио древно хришћанско искуство, да хришћани могу да доживе и да смјесте у своје душе и своја срца дарове Божије. Да се обуку у силу са висине, као што каже Господ својим ученицима и апостолима, и да се Божија сила и енергија и Божија свјетлост усели у душе оних који вјерују.“

И то не у виду неких симболичних знакова, како је у наставку појаснио Митрополит, него да заиста Божија милост и Божији дарови, Божија благодат, истина, правда и свјетлост и љубав Божија постане садржај људскога живота. Подсјетивши на ријечи Светога Серафима Саровског, великога подвижника новијих времена, да је циљ хришћанскога живота стицање благодати Духа Светога, казао је да иза тих ријечи, које заправо потврђују искуство древних подвижника, искуство Св. Григорија Паламе, стоји много тога:

„Прво душа људска треба да се чисти, да заблиста њена свјетлост. То је подвиг очишћења и подвиг просвећења, али ту се не завршава хришћанско усавршавање, него, како уче Свети оци, циљ је да се сјединимо са Богом, да се обожимо. Наравно, имамо и конкретан и видљив и реалан начин како се сједињујемо са Богом, прије свега сједињујемо се преко Светих тајни Христових. Али треба нам и припрема да бисмо се причестили, да бисмо доживјели Божију благодат, просто треба наша душа да постане пријемчива за Божију благодат и милост, Божију свјетлост и правду и љубав. Зато чинимо овај подвиг и тако душу своју чинимо пријемчивом да би могла примити светост и светињу, да би могла смјестити дарове Божије у себи и да би

Божија милост и љубав, постали садржај нашега живота.“

По ријечима Високопреосвећеног Митрополита Јоаникија, празник који данас прослављамо је изузетно значајан, просто се православље, православна вјера поистовјетила са учењем Светога Григорија Паламе због онога што је он учио и борбе коју је водио против оних који су лажно учили, који су се били отуђили од истинског изворног, апостолског, хришћанског искуства, па су умовали по својој вољи, све као у оквирима Светога писма и Светога предања. Свети Григорије је сва та учења одбацио, захваљујући не само свом образовању него духовноме опиту:

„Зато је био непобједив! Било је много оних, и то веома учених глава, које су се борили против њега и против његовога учења, а то није било само његово учење, већ је то било православно учење и искуство светогорских монаха, и он је то све разбијао и покидао та лажна учења и те мреже које су се око њега плеле. Све је то покидао као паучину и био је заиста непобједив и није та његова снага била само од његовога ума, него је та свјетлост његовога ума била од Бога, од Бога велико просвећење“, бесједио је Архиепископ цетињски Јоаникије, додавши да је православље пригрлило Светога Григорија Паламу и његово учење усвојило и кроз њега препознало један нови израз старог, изворног апостолског и пророчног искуства.

Говорећи о овим великим данима уочи Васкрсења Христовога, када се припремамо за највећи празник, Митрополит црногорско-приморски г. Јоаникије је казао да се наша душа покренула и да се полако отвара изнова према Богу:

„И увијек изнова, као што говоримо у светим службама опет и опет, изнова да се потрудимо да се Богу приближимо, да се Богу помолимо и да опет и опет, изнова добро чинимо, да покренемо то добро које је у нама, које је у нас Бог zaloжио. И када се год, макар и мало, потрудимо, одмах притиче Божија благодат и милост да нас укријепи и оснажи, награди и да нам дарује снаге да чинимо добро и да испуњавамо Божије заповјести, да би се на свима нама испунила Божија заповијест и Божја воља: тако да се свијетли свјетлост ваша пред људима, да виде ваша добра дјела и прославе Оца нашега који је на небесима, и сада и увијек и у вјекове вјекова, амин!“

Весна Девећ

mitropolija.com